

KERK-KRANT

GELOOFSGEMEENSCHAP AUGUSTINUS
EINDHOVEN

CORONA EDITIE 47

Jaargang 9, nummer 10

7 februari 2021

***Aan de vrienden van de Geloofsgemeenschap Augustinus
Eindhoven en alle andere geïnteresseerden***

Vijfde zondag door het jaar

Virtueel komen we samen in het huis van de Heer
om ons te laten bemoedigen
en liefde te vinden bij God.

In de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest.
Amen.

Ik moet heel hard werken

Wie is Jezus voor je? Een vraag die je niet elke dag wordt gesteld. Maar vanmorgen stellen we die vraag omdat het evangelie ons een beeld geeft van een dag uit het leven van Jezus.

Waar verblijft hij? Wat doet hij? Hoe spreekt hij? Hoe deelt hij zijn dag in? Een gewone dag, zoals wij er zoveel meemaken, met ontmoetingen, activiteiten en maaltijden.

Maar bestaan er wel gewone dagen? Laat elke dag niet iets van zijn eigen bezieling zien?

Iets waarover je jezelf wel eens verbaast. Herkennen we in ons leven zelf wel waaruit we leven, wat ons bezielt en vreugde schenkt?

Mogen we in dit samen-zijn Jezus herkennen in gewone dingen en mogen we onszelf leren zien als een mens die elke dag bijdraagt aan het geluk van anderen.
Dat is hard werken!

René Hornikx

*Redactieadres Kerk-Krant: frans.ans.savelkouls@hetnet.nl
Adres van onze website: augustinus-eindhoven.nl/*

Eerste lezing: Job 7,1-4.6-7

Een mens die op de proef wordt gesteld en zich hier niet bij neerlegt, is aanzet.

Job sprak: 'Moet een mens niet zwoegen op aarde, dagen maken van een dagloner? Hij snakt naar schaduw, ziet verlangend uit naar betaling. Zo ken ook ik vruchteloze maanden en nachtenlang van getob. 's Avonds denk ik: 'wanneer wordt het morgen?' 's Morgens: 'wanneer wordt het avond?' en zolang het

licht is ben ik ziek van onrust. Mijn dagen verschieten sneller dan een weversspoel, ze lopen af, de draad is ten einde. God, bedenk toch: niet meer dan een zucht is mijn leven, ik zal nooit geen geluk meer zien'.

Vraag: Gaat het in je leven zoals Job het voor zichzelf hier beschrijft?

Evangelie: Marcus 1,29-39

Jezus wist zich geroepen om door gebed, woord en gebaar mensen bevrijdend nabij te zijn.

In die tijd toen Jezus uit de synagoge kwam, ging Hij met Jakobus en Johannes naar het huis van Simon en Andreas. De schoonmoeder van Simon lag met koorts te bed; zij spraken Hem aanstonds over haar. Hij ging naar haar toe, pakte ze bij de hand en deed haar opstaan: zij werd vrij van koorts en bediende hen. In de avond, na zonsondergang, bracht men allen die lijdend of bezeten waren bij Hem. Heel de stad stroomde voor de deur samen. Velen die aan allerhande ziekten leden, genas Hij en Hij dreef tal van geesten uit, maar Hij liet niet toe dat de boze geesten spraken, omdat zij Hem kenden.

Vroeg, nog diep in de nacht, stond Hij op, ging naar buiten en begaf zich naar een eenzame plaats, waar Hij bleef bidden. Simon en zijn metgezellen kwamen Hem achterop en toen ze Hem gevonden hadden, zeiden ze: 'Iedereen zoekt U.' Hij antwoordde hun: 'Laten we ergens anders heen gaan, naar de dorpen in de omtrek, opdat Ik ook daar kan prediken. Daartoe ben Ik immers uitgegaan.' Hij trok door heel Galilea, predikte in hun synagogen en dreef de boze geesten uit.

Vraag: Schenkt het bidden in stilte je de kracht om mensen in woord en gebaar nabij te zijn?

Vieren-Leren-Dienen

Het is verrassend te ontdekken dat we bovenstaande drie aspecten van een geloofsgemeenschap terugvinden in het evangelie van vandaag. Jezus treedt op als leraar in de synagoge. Daarna gaat hij naar het huis van zijn leerlingen waar de schoonmoeder van Simon Petrus ziek te bed ligt. Hij helpt haar op te staan, zodat zij weer kan zorgen en dienen bij de maaltijden die in haar huis gevierd worden.

De eerste lezing uit het boek Job over onrust en getob is heel herkenbaar voor ons, want zo gemakkelijk als bij de schoonmoeder van Petrus gaat een genezing meestal niet. Neem de gezondheids crisis waarmee wij nu wereldwijd te maken hebben. Velen van ons zijn coronamoe en coronazat. Deze crisis vraagt van ons allen veel doorzettingsvermogen en geloof in een betere toekomst.

Marcus 1, 29 en verder

Een mini-verhaal met een maximale betekenis: dat is het evangelie met die paar regels over de genezing van Petrus' schoonmoeder. Jezus komt net uit de synagoge, waar hij tijdens de viering gesproken heeft. Hij viel op door zijn gezag, hebben we vorige week gehoord. Er zijn veel leraren die spreken, zij kennen de wet van binnen en van buiten, maar het is niet doorleefd. Jezus laat zijn hart spreken. Wat hij vertelt, raakt mensen.

Ziekenbezoek

Eenmaal weer buiten vertellen vier pas verworven leerlingen hem over een zieke, en Jezus luistert. Zo hoort dat te gaan: dat je doorgeeft dat er iemand ziek is. Als het niet wordt doorgegeven, weet je er niet van. Maar dan moet je nog in beweging komen! Jezus die als leraar optrad in de synagoge, gaat er meteen op af. Leren is verbonden met dienen. Het is de schoonmoeder van Petrus, die hier nog Simon heet. 'Jezus pakte haar bij de hand'. Er bestaat een icoon met dit tafereel. Jezus houdt in zijn linkerhand een boekrol vast: de leraar. En met zijn rechterhand pakt hij de vrouw bij de

pols: de dienaar. Het is als op de paasicoon waarin Jezus afdaalt in de onderwereld en Adam bij de pols pakt, de plek waar de levensslagader klopt. Hij wekt hem/haar weer tot leven! Dan gaat de vrouw op haar beurt 'diaconieën': zorgen en dienen. Ze doet dat uit vrije wil, van binnenuit, niet opgelegd, en ze blijft het doen ook al is Jezus weer vertrokken.

Een vrouw geroepen

Het is interessant om te bedenken dat Marcus zijn verhaal schrijft voor de eerste huisgemeenten. Die worden gevormd door mensen die samenkomen in een huiskerk om Jezus te gedenken, om samen te vieren en het brood ter gedachtenis aan hem te breken en te delen. Exegeten vinden het niet ondenkbaar dat de schoonmoeder van Petrus gastvrouw was van zo'n huiskerk. In ieder geval wisten velen haar huis te vinden, want heel de stad was uitgelopen en ze stonden allemaal voor de deur. Kijk: tot nu toe had Jezus vier mannen geroepen en nu deed hij een vrouw opstaan om hem te volgen! Iedereen gaat aan tafel om maaltijd te vieren en zij is degene die bedient. Daarin volgt ze Jezus die bij het laatste avondmaal zei: 'wie is volgens jullie de grootste, de gastheer of zijn bediende? De gastheer toch zeker? Welnu, ik ben onder jullie als degene die bedient!'

Bidden

Bij vieren hoort ook bidden. In dit evangelieverhaal staat Jezus vroeg op en gaat naar buiten om te bidden op een eenzame plek. In de buitenlucht voelt hij zich intens verbonden met de schepping en zijn Schepper. Na de drukte van de afgelopen avond zoekt hij de balans tussen zorg om een ander en zorg voor zichzelf. Bij jezelf komen... bij God komen. Wegen vinden om je staande te houden in de hectische maatschappij: is dat niet waar ook wij zo'n behoefte aan hebben? Vandaar de lange wachtlijst bij de abdijen om een week tot rust te komen. Vormen van inkeer: je moet ze zelf ontdekken, toepassen wat jou raakt, verder helpt, inspireert, in balans houdt. De vier leerlingen snappen het nog niet. Ze laten Jezus niet met rust: 'iedereen is naar je op zoek!' Toch gaat hij niet terug naar de stad. Hij trapt er niet in, ook al is hij nog maar net aan zijn taak begonnen. Het kan ook een valkuil zijn voor ons mensen: iedereen heeft je nodig. Het streelt je eer en het bevestigt je in je werk. Maar Jezus zegt: 'laten we ergens anders heengaan, om ook in de dorpen het goede nieuws te brengen. Hij blijft trouw aan zijn opdracht: 'daarvoor ben ik immers op weg gegaan.' Hij heeft aan de bewoners van Kafarnaüm laten zien hoe ze met elkaar moeten omgaan: de synagoge bezoeken, zorg hebben voor zieken, elkaar van dienst zijn en bidden.

Voorbijganger

Dat brengt me bij het laatste onderwerp dat vaak aan de trits 'leren, vieren, dienen' wordt toegevoegd, namelijk: 'gemeenschapsopbouw'. Hoe vaak wordt een geloofsgemeenschap niet totaal afhankelijk van een pastor? Hoe moeilijk is het niet voor veel pastorale beroepskrachten te delegeren? De vorm van pastor-zijn in deze tijd is echter al lang dat hij/zij mensen en groepen weet te inspireren, te bemoedigen en te coachen. Want de pastor is 'een voorbijganger', maar de gemeenschap blijft, als het goed is. Het is alsof Marcus ons dat wil vertellen. Jezus trekt van stad tot stad en van dorp tot dorp, en brengt overal de blijde boodschap van Gods' rijk. Dat rijk begint hier op deze plek als er gedeeld wordt, als er zorg is en aandacht voor elkaar. Hij doet geen wonderen om de aandacht op zichzelf te vestigen, hij

is niet uit op een fanclub, maar nodigt mensen uit om dezelfde weg te gaan van breken en delen.

Veerkracht

Maar zo snel omgeturnd als de schoonmoeder van Petrus zullen wij meestal niet zijn. Wij voelen ons vaak zoals Job: als te veel ons tegenzit, zijn we het zat. Het leven van Job zal uiteindelijk ten goede keren, maar dan zijn we wel een hele tijd verder. Ons leven is net als bij hem een proces van vallen en opstaan. Maar laten we ons ook eens verwonderen over de veerkracht die mensen weten op te brengen in tijden van crisis. Nu zit je in een lockdown. Toen zat je in een rouwproces of in welke moeilijke periode ook. Naast de pijn die dat met zich meebracht, ontmoette je ook engelen op je weg, mensen die je tot hulp waren. En dan komt er iemand op jouw weg die vraagt om hem bij de hand te pakken en te doen opstaan. We zijn elkaanders hart en hand, zo zit de samenleving in elkaar, ook in coronatijd...

Joost Koopmans osa

P.S.

'Iemand bij de hand nemen', slaat op de tekst van Marcus 1, 31. Dit kunnen we in coronatijd niet letterlijk doen. Het is hier beeldend bedoeld, zoals 'iemand een steun in de rug geven': een steun voor iemand zijn, elkaar helpen om vol te houden.

Gebed voor de zondag

God,
U komt ons nabij.
U kent ons doen en laten.
U weet wat we doen om mensen nabij te zijn.
Het lukt ons niet altijd
om te doen wat uw Woord
in ons teweeg brengt.
Daarom vragen we U:
wees hier aanwezig,
schenk ons uw geestkracht
en geef ons de moed
om elkaar te vinden
met zachte handen en een hart vol liefde.
We vragen het U in Jezus naam.
Amen.

Vasten, als weg naar verbondenheid

We kennen allemaal het spreekwoord: 'Vreemde ogen dwingen'. Het wil zeggen: 'de ogen, de stem van een vreemde heeft meer invloed op je dan van een bekende'. Goede voorbeelden kunnen je ook dwingen naar jezelf en naar je eigen gedrag te kijken. Een goed voorbeeld hiervan is het vasten (Ramadan) dat de Islamieten jaarlijks vieren. Hun praktijk heeft ons christenen en anderen geholpen naar onszelf te kijken. En sinds een aantal jaren zijn er velen die in de vastentijd zichzelf iets voornemen. Die voornemens zijn niet altijd religieus geïnspireerd. Zo vernam ik van onze dochter dat ze, op hun kantoor in Utrecht verleden jaar, samen hebben gezocht op welke wijze ze konden "vasten". Er werd gekozen om milieubewust inkopen te doen voor hun dagelijkse kantoorlunch. Iedereen had daarnaast nog zijn of haar eigen reden om te vasten, om gedurende een bepaalde periode bewuster en minder te eten en te drinken. Voor de een was het ook goed om af te vallen, een ander deed het ook omwille van haar gezondheid, weer een ander deed het ook omwille van het milieu en ten slotte offerde iemand dat ze het uitgespaarde geld zou doneren aan een goed doel. Iedereen had zo zijn of haar persoonlijke motief om te vasten. Maar op dit kantoor was er nog een ander motief dat meespeelde. Naast hun persoonlijke motieven, besloten ze *samen* te vasten. Dat "samen" willen vasten, dat groepsmotief was een verbond om bij te dragen aan een goede relatie met zichzelf, zich verbonden voelen met elkaar, met mensen in de samenleving die het minder goed hebben en met het milieu. Men had niet direct een religieus motief voor ogen, maar het was onderhuids wel aanwezig: zich verbonden voelen (= religare) en weten dat het leven niet geheel maakbaar is, dat we op elkaar zijn aangewezen en verantwoordelijk zijn voor elkaar.

**Er zijn ook mensen die meer om culinaire redenen vasten
dan om redenen van godsdienstige aard.
Alsof de veertigdaagse vasten er niet is
om zich toe te leggen op vrome nederigheid.
*Augustinus***

Ik was zeer verrast toen onze dochter over hun vastenplannen vertelde. Niet religie was in de eerste plaats de aanleiding om te vasten, eerder wat er in en om hen heen gebeurde. Het leven zelf nodigde hen uit een teken van verbondenheid te stellen. In deze zin kun je religie verstaan als het je verbinden met je medemens, met jezelf, met het milieu en met het Goddelijke. Het voornaamste motief van het vasten in de veertigdagentijd in de christelijke kerken is religieus. Om opnieuw verbinding te zoeken met God, beter, om de drievoudige liefdesrelatie te herstellen: de liefde tot God, de liefde tot de medemens en de liefde tot jezelf. Met een volle maag ga je bij voorkeur op de bank liggen om uit te buiken. Door iets minder te eten en te drinken ben je eerder alerter om in te keren in jezelf en alles uit te zuiveren wat de drievoudige liefdesrelatie in de weg staat. In het evangelie van Matteüs (6,16-18) lezen: 'Als je een dag gaat vasten uit eerbied voor

God, laat dat dan niet aan iedereen zien. (...) Als je een dag gaat vasten, houd het dan geheim. Was en verzorg je gezicht dan merkt niemand het, behalve je Vader. Hij ziet wat er in het geheim gebeurt. En hij zal je belonen.' Eeuwen eerder legde de profeet Jesaja er de nadruk op dat je moet vasten omdat je verlangt naar Gods nabijheid. Voor Jesaja (58,1-5) gaan vasten en handeldrijven niet samen, vasten en gewoon doen wat je altijd al deed, dan kan volgens hem niet. Jesaja zegt niet wat vasten is. Hij stelt ons vragen, luister: 'Is vasten niet: je brood delen met de hongerige, onderdak bieden aan armen zonder huis, iemand kleden die naakt rondloopt, je bekommeren om je medemens?' (Jesaja 58,7)

Vasten is het verlangen om je te verbinden met God, je medemens en jezelf. Een effect van vasten voor mij is dat je niet bang hoeft te zijn omdat je weet dat van je wordt gehouden als je verbinding blijft zoeken met God, medemens en jezelf.

René Hornikx

Waarom gaat een mens naar Rome?

Ik kan niet tegen de winter. Het donkere grijs -dat op het moment dat ik dit schrijf al dagen overheerst alsof elk licht definitief is uitgebannen-, de kou, de nattigheid. Ik kan niet tegen de winter. Als middel tegen deze wintermoetheid ga ik al jaren aan het prille begin van de lente, begin maart, enkele dagen naar Rome. Dit jaar zal het er niet van komen. Helaas, ik zal het missen. Maar de tijd staat het niet toe. Ik zal niet mopperen.

Waarom gaat een mens steeds weer naar Rome?

Natuurlijk, ik ben classicus, latinist. Voor mij is Rome de basis van mijn vak. Een vak dat ook altijd iets van een idylle heeft, de wereld van de klassieke poëzie, Vergilius, Horatius, Ovidius. Een idylle die tastbaarder is in een omgeving waar zuilen oprijzen tussen cipressen en pijnbomen waar de zon in speelt, dan in streken waar de wind wolk na wolk aanwaait en de hemel zo vaak grijs kleurt.

Maar er is meer. Nederland komt vaak op mij over als vlak, ééndimensionaal. Soms lijkt iedereen precies hetzelfde te praten. Het verleden wordt meteen onder een stolp gezet. Gemusealiseerd. Wat tien jaar oud is, wordt vaak meewarig bekeken als niet meer van deze tijd. Wat ik mis is reliëf, nuance.

België is dan al heel wat meervormiger, gelaagder. Al was het alleen al door de taal. Als ik (onder normale omstandigheden) in Brussel ben, wissel ik weet niet hoeveel keer per dag van taal, soms zelfs in één gesprek.

De Sint Petrus van Rome

Rome is het archetypische voorbeeld van meervormigheid en gelaagdheid. Barokke paleizen staan naast kerken met romaanse campaniles, vroeg-gotische vloeren, renaissance fresco's, barokke graven en 19de-eeuwse grafopschriften, terwijl naast de zijgevel klassieke zuilen half uit de grond oprijzen en hedendaagse scooters en auto's daartegen geparkeerd staan. *Nil perit unquam*, niets gaat ooit teloor. Van alle perioden is wel iets blijven hangen. Geen bestaan is ongeweest. En dat geeft hoop en gemoedsrust. Rome is niet te vangen dan juist in die gelaagdheid, dat door elkaar wemelen van tijden, stijlen, ideeën, beelden, wezens.

Eenvormigheid is dwingend, het hecht op je als een mondkapje en ontnemt je je identiteit. De gelaagdheid van het Romeinse straatbeeld voel ik in mijzelf. Ik ben niet alleen wie ik op dit moment ben of lijkt te zijn. Ik ben tegelijk ook het kind uit Oirschot, de gymnasiast uit Boxtel, de student uit Leuven enzovoort. Dat zijn geen fasen uit het verleden, dat zijn geen afgesloten hoofdstukken, dat zijn delen van mijzelf. *Nil perit unquam*, niets gaat ooit teloor.

Men zegt wel eens dat Rome de bezoeker niet alleen tevreden laat zijn met de stad, maar ook met zichzelf. Temidden van de chaos, de gelaagdheid, het heen en weer geslingerd worden tussen tijdperken voel ik me ineens thuis en verbonden met dat alles. Vrij. Mezelf. Meer dan ik in het noorden kan. Meervormigheid maakt vrij. *Nil perit unquam*.

In Rome zijn zoveel dingen die ons hebben getekend, zoveel dichterbij. Het is in de Kempen of in het bijna exclusief 20ste- en 21ste-eeuwse Eindhoven (bijna exclusief!, met de nadruk op: bijna, dus) moeilijk om je Ovidius, Horatius of Vergilius voor te stellen. Maar ook het vroege christendom is in Rome zoveel dichterbij, tastbaar. Het lijkt in Rome zoveel gemakkelijker, zoveel reëler, zoveel werkelijker.

Ik heb onder de Sint-Pieter het graf van Petrus gezien, iets wat in de Oirschotse Sint-Pieter onvoorstelbaar ver weg lijkt. En dan is Oirschot nog gelaagder dan veel andere plaatsen. Ik ben in het huis van Augustus geweest waar hij de volkstelling bevolen heeft, die wij allemaal zo goed kennen uit de Kerstnacht.

En zo loop ik dan vrij en dichtbij wat ons zo sterk mede heeft bepaald, door de stad alsof ik er mijn hele leven gewoond heb. Mensen vragen mij de weg, toeristen en Italianen. Alsof ik daar thuis hoor. Geborgen in de omvangende veelvormigheid kom ik dicht tot mezelf.

En zo struin ik soms uren over het Forum Romanum rond, lees de opschriften van graven van mensen die ik nooit zal kennen, dwaal door de stad langs kerken en paleizen.

En ga naar de Via Appia waar cipressen en pijnbomen de rechte weg omzomen tussen het schaarse puin van graven, waar diep onder de grond de gangen van de catacomben zich eindeloos uitstrekken. De Via Appia is een icoon van de klassieke idylle. Daar ga ik dan, moegewandeld, zitten op een stuk onidentificeerbare steen, en lees in de Latijnse dichters. En

heradem. Geborgen in de veelvormigheid en de idylle. De Via Appia is mij dierbaar.

Net vóór de splitsing van de Via Appia en de weg naar Ardea is de ingang naar de catacomben van Callixtus. Daar tegenover staat een klein kerkje met de wonderlijke naam *Domine quo vadis*. Volgens de legende werd Petrus door een engel uit de gevangenis bevrijd en vluchtte hij uit de stad om aan de vervolging te ontkomen. De Sint-Pieter in Oirschot is eigenlijk gewijd aan Sint Petrus' Banden, aan de relikwie van de ketens die Petrus hier in de gevangenis boeiden.

Op zijn vlucht kwam Petrus tot hier, waar nu dit kerkje staat. Op dat moment zag hij uit de tegenoverliggende richting iemand naderen, iemand die hij meteen herkende, en hij riep uit (in goed Latijn uiteraard): Domine, quo vadis?, Heer, waar gaat u heen? En Christus (want die was het) antwoordde (ook in het Latijn): Naar Rome om opnieuw gekruisigd te worden. Petrus begreep, draaide om, keerde terug en stierf de marteldood aan het kruis in het circus van Caligula op de heuvel van het Vaticaan. De voetafdruk van Christus kunt u in de S. Sebastiano nog zien, een kopie is in de Domine quo vadis aanwezig.

Een legende, zeker, ongetwijfeld, maar een mooie legende. En in Rome zijn ook de legenden tastbaarder en naderbij. Het is niet zo moeilijk om hier op een bepaalde manier deze legenden te geloven.

En u zult wel glimlachen, maar soms, als ik op de Via Appia wandel en ik langs dit kerkje en deze plaats kom, heb ik soms het gevoel dat ik dit zie, zie ik bijna Christus van de andere kant komen.

Daarom gaat een mens naar Rome.

Michiel Verweij

Ik geloof in honderd woorden

De redactie ontving nog twee inzendingen op de oproep om in honderd woorden de essentie van je eigen geloof te beschrijven.

Hebben de inzenders u geraakt of geïnspireerd? Laat het ons weten. Wij respecteren uw eventuele wens om dit zonder naamsvermelding te doen.

In 100 woorden?

Ik geloof in een persoonlijke God, met wie ik altijd wel iets te bespreken heb en bij wie ik mijn emotie en teleurstelling kwijt kan als ik het zelf weer eens verbruid heb.

Centraal heeft altijd Jezus gestaan om zijn aanwezigheid, bereikbaarheid en zijn bemiddeling, maar ook om zijn wijsheid en liefde en vooral zijn leer, een ideaal dat -als je het in praktijk probeert te brengen- je intens gelukkig maakt. Ook zijn lot blijft me raken en zijn vastbeslotenheid zich aan zijn principes te houden.

De Geest is voor mij een bron van inspiratie, voortgang en vernieuwing. Er is geen enkel dogma meer dat mij iets zegt, of waar ik in wil blijven geloven. We zullen straks wel zien hoe het allemaal in elkaar steekt, als er iets te zien valt. Het is die hoop waar ik van leef, samen met mijn onverwoestbaar godsverlangen..... Dat brengt mij op het waarom van mijn geloof: omdat het leven dan pas zijn volle zin bereikt, mijn behoefte aan iets wat uitstijgt boven onze kleinheid en ons mooier maakt dan als het er niet is. Alle godsdiensten zijn een uiting van een verlangen naar zingeving, en samen vormen ze het menselijke stamelen over wat goed en waar en heilig is.

Eigen credo januari 2021

Ik geloof in God
Kracht van liefde
Bron van leven.

Ik geloof in Jezus van Nazareth
Beeld van God
Levend
Tussen de mensen
Met de mensen

Ik geloof in zijn liefde
In de kracht van zijn liefde
Die ons zijn geest aanbiedt
Om te leven
Als vreedzame mensen
Solidair
Welwillend
Met elkaar en met de hele schepping.

Ik vertrouw op God
Bron van alle liefde
Bron van alle leven
God die vandaag nog
Op de mensen vertrouwt.

Simone Bartelds-Lathuilière

Collectanten

In de kersteditie van de Kerk-Krant heb ik u verteld dat ik een verzamelaar ben. In deze en volgende afleveringen zal ik u wat vertellen over enkele interessante objecten uit mijn collectie.

Deze attributen herkent u vast wel. De kerkzak en het plaatje dat op de voor de collectanten gereserveerde banken was geschroefd. Uit lang vervlogen tijden.

Zielzorg was de taak voor de pastoor en zijn kapelaans maar voor de aardse beslommeringen van de parochie zorgde het kerkbestuur. De financiering van het kerkgebouw en het levensonderhoud van de parochiepriesters was daarbij een belangrijk aandachtspunt. De grootste bron van inkomsten voor de meeste parochies werd gevormd door de zondagse collectes, in sommige streken ook wel omhalingen genoemd. Na de geloofsbelijdenis trokken enkele heren hun overjas uit en witte of grijze handschoenen aan en zij gingen vervolgens de banken langs om geld op te halen. Niet één keer per mis, maar drie keer. Twee keer met een koperen schaal en een keer met de hier afgebeelde kerkzak. Tot aan de consecratie -op hoogtijdagen bij een overvolle kerk ook nog daarna- kon je het rinkelende geluid van pasmunt horen. En dat was nodig ook want veel parochies verkeerden in permanente geldnood.

Zoals gezegd werd het kerkvolk tot drie keer toe uitgenodigd om een bijdrage te leveren: voor de eigen kerk (altijd speciaal aanbevolen), een keer voor een bijzonder doel (een missionaris die op bedeltocht was, voor een landelijk doel of voor de bisschoppelijke noden) en de kerkzak werd voorgehouden om het plaatsengeld in te deponeren.

Ik ben opgegroeid in de door de augustijnen geleide parochie van de H. Thomas van Villanova te Nijmegen. Een parochie in een arbeiderswijk met een pastoor en vier kapelaans. Arbeiderswijk wilde zeggen dat de mensen het erin de jaren vijftig niet breed hadden en dat was te merken als de collecteopbrengsten geteld werden. Het kerkbestuur ging gebukt onder een grote schuldenlast en de relatief zware bezetting van de pastorie vroeg ook de nodige middelen. Het kerkbestuur had daarom een list bedacht. Tegenwoordig zouden we zeggen een marketingtruc. Op de eerste zondag van de maand hadden de collectanten vrijaf voor de collecte voor de eigen kerk. De paters werden hier voor ingezet. Dat was natuurlijk heel slim, want als de pater die je gisteren nog grootmoedig de absolutie gegeven had, je

glimlachend de schaal voor hield, dan moest je wel sterk in je schoenen staan om daar maar een stuiver of een dubbeltje op te durven gooien.

Door omstandigheden die hier niet ter zake doen, behoorde ons gezin begin jaren zestig gedurende vier jaar tot de parochie van de H. Willibrordus te Vlaardingen. Daar had het kerkbestuur ten aanzien het collecteren arbeidsbesparende maatregelen getroffen. In elke bank stond een houten bakje met vier gleufjes erin, en de gelovigen werden na het credo gevraagd om klinkende munt in deze bakjes te deponeren en deze vervolgens aan de buurman of -vrouw door te geven. Omdat er bij het tellen toch opvallend veel buitenlandse munten, knopen en wybertjes in de bakjes werden aangetroffen, werden collecteschalen weer in ere hersteld. Mijn vader trad ook toe tot het collectantencollege. Postuum verdenk ik hem ervan dat zijn belangrijkste motivatie toch wat minder ideëel was. Met veel enthousiasme kon hij altijd vertellen over de maandelijkse klaverjasavond op de pastorie.

Op Glorieux, als corona straks voorbij is, gaan Ad en Jacques op zondag weer hun inzamelingsrondes doen. De vraag is, hoe lang nog. Mede onder invloed van corona dreigt het contante geld te verdwijnen. Ik zie het nog niet gebeuren dat de heren met een pinautomaat rond gaan. De oplossing is misschien dat u gevraagd wordt om gewoon wekelijks een bitcoin over te maken. Dat zou wat zijn!

Frans Savelkouls

THE CHURCH OF OUR SAVIOUR IN DEN HAAG

Mijn nicht Elly Derksen uit Den Haag is al vele jaren actief betrokken bij de kerk met bovenstaande naam. Omdat deze grote internationale gemeenschap zo'n contrast vormt met onze kleine regionale gemeenschap in Eindhoven, vroeg ik haar om voor onze krant er een artikel over te schrijven. (Frans Savelkouls)

"In Den Haag daar woont een graaf en zijn zoon heet Jantje." Dit is de eerste regel van een kinderliedje dat we waarschijnlijk allemaal wel kennen. Die graaf woont naar alle waarschijnlijkheid in een van de vele paleizen die je in deze stad kunt vinden. Naast deze markante gebouwen kun je er ook andere opvallende gebouwen zien zoals de vele godshuizen. In een ervan huist *The Church of Our Saviour, the English Speaking International Roman Catholic Parish of The Hague*.

Luchtmachtaalmoezenier Willem Vroom stichtte 65 jaar geleden deze parochie voor de in Den Haag gelegerde Britse militairen en men kerkte aanvankelijk in de huiskapel van de paters redemptoristen. Na enkele keren verhuisd te zijn naar een grotere kapel vanwege het groeiend aantal parochianen werd er in 2003 intrek genomen in een echt kerkgebouw en wel dat van de Onze Lieve Vrouw van Goede Raad aan de Bezuidenhoutse-

weg. Aanvankelijk huisden we daar tezamen met de oorspronkelijk Nederlandstalige parochie. Deze laatste vertrok toen hun leden aantal te klein werd en zij opgingen in de Haagse fusie van parochies.

Church of Our Saviour, Den Haag

Bij de *Church of Our Saviour* staan 1700 families geregistreerd, die ruim 95 nationaliteiten bestrijken, zeer divers van samenstelling: van vluchtelingen tot expats, leden van het corps diplomatique en tribunalen. Het is een grote internationale parochie waar Engels de verbindende taal is en die deel uitmaakt van het bisdom Rotterdam.

Tot corona uitbrak, bezochten er circa 750 gelovigen de viering in de morgen en nog eens circa 250 in de avond. "We zijn allen lid van één

familie ver van huis" zoals pastoor Sjaak de Boer, m.h.m. dat noemt ("being a member of a family away from home and when you cannot travel this is home, this is family") en we vieren vreugdevolle en verdrietige dingen samen. Iets dat zeker nu belangrijk is en we geven zo elkaar steun in moeilijke tijden zeker nu velen van ons niet naar "huis" kunnen op momenten die heel belangrijk zijn.

Vanaf de eerste zondag dat we maar een beperkt aantal mensen in de kerk mochten hebben, zijn we iedere zondagmorgen om 10.00 on line en over de hele wereld wordt met ons meegekeken wat blijkt uit de reacties. Zie:

www.parish.nl

Vele vrijwilligers hebben het mogelijk gemaakt om sinds maart vorig jaar open te blijven volgens de gestelde regels, zodat er o.a. ruimte geboden kon worden aan hen die toch wel op de een of andere manier wat steun nodig hebben. Het Atrium (de gemeenschapsruimte) is open voor hen die even een luisterend oor willen, een kop koffie of iets van dien aard.

Er zijn meer dan 50 werkgroepen in onze gemeenschap, waarvan er nu vele via Zoom/Teams met elkaar in contact blijven. Op deze manier sluiten ook oud-parochianen verspreid over de hele wereld zich weer bij ons aan.

Gedurende de laatste 65 jaar hebben mensen van over de hele wereld hun tijd en talenten in onze gemeenschap geïnvesteerd en wij borduren daar op voort. Op dezelfde wijze zullen toekomstige generaties kunnen profiteren van wat wij op het ogenblik aan de parochie bijdragen indachtig het woord van paus Franciscus:

"Kerk is niet in de eerste plaats een gebouw, maar een gemeenschap die met elkaar in verbinding staat. Een heilige plaats in een seculiere maatschappij"

Elly Derksen

Knipsels (16)

verzameld door Joost Koopmans

'Hoog- en laagopgeleid'

Met enige regelmaat lees je in kranten en ingezonden brieven een pleidooi om te stoppen met het spreken over laag- en hoogopgeleiden. Een schoonmaker of ouderenverzorger is niet minder belangrijk voor onze maatschappij dan een bankdirecteur of politicus. In 2016 is een Gelijke Kansen Alliantie opgericht, bestaande uit ambtenaren, schoolbestuurders, leraren, ouders en maatschappelijke organisaties die zich hard wil maken voor kansengelijkheid. Gelijke kansen is niet: 'iedereen naar de universiteit'. En ook niet: 'een zo hoog mogelijke opleiding afronden als voor jou mogelijk is'. Gelijke kansen betekent wel: 'ieder de kans bieden zijn of haar talenten tot bloei te laten komen, en waardering geven voor de positie die hem of haar past.' En daar past het spreken van laag- of hoogopgeleiden niet bij. Want hoe kan iemand zich gewaardeerd voelen als diens niveau als 'laag' of 'lager' wordt ervaren? Wat doet het met je zelfvertrouwen om van jongs af aan te horen dat jouw niveau lager is dan dat van anderen? De Alliantie wil de begrippen 'hoog- en laagopgeleiden' dan ook vervangen met 'theoretisch' en 'praktisch' geschoolden. Hoewel niet elke mbo-er puur praktisch geschoold is, en niet elke hbo-er en wo-er puur theoretisch, is het initiatief van de Alliantie wel het begin van een opmars naar gelijke waardering. Mensen die praktisch sterk zijn en met hun handen of met mensen willen werken zijn net zo belangrijk als mensen die cognitief sterk zijn en met hun hoofd willen werken.

Talentontwikkeling

Het bericht van Roxane Kneteman (33) in TROUW, de dochter van, ligt wel in de lijn van het voorafgaande. Via de begeleidingsstaf van Talent-NED die zich inzet voor sportieve talenten, gaat zij de mogelijkheden verkennen om een wielerploeg te starten voor vrouwelijke junioren. 'Er ligt een mooi plan dat aansluit bij mijn visie. Talentontwikkeling is iets anders dan presteren aan de top. Het betekent dat je fouten mag maken, sterker nog: dat je fouten moet maken. Daar leer je van. Winnen is ondergeschikt aan ontwikkeling. Voor 'normale' kinderen vinden we het logisch dat het groeiproces belangrijker is dan presteren, maar het gekke is dat iedereen dat vergeet als het om topsport gaat.' Dan vertelt zij dat ze zelf ervaren heeft dat het best zwaar kan zijn als je op jonge leeftijd goed bent in sport. 'Ik heb moeten leren dat ik niet alleen goed ben als ik presteer, maar sowieso om wie ik ben.' In de geest van haar vader Gerrie gaat ze daar nu jonge talenten bij helpen. 'Ook mijn vader wilde altijd jonge mensen helpen. Dat is wel een mooie parallel.'

Merkel

De Duitse bondskanselier Angela Merkel, het morele baken van Europa, neemt dit jaar afscheid van haar functie. Ze riep (roept) mensen die bang zijn voor islamisering van Europa op, om weer eens te kijken naar onze eigen wortels en meer kennis van het christelijke geloof te krijgen. Op de

vraag: 'hoe gaat u de Duits christelijke cultuur beschermen tegen al die vluchtelingen die moslim zijn?' antwoordt zij: 'Wij hebben alle vrijheden om onze eigen religie, voor zover we er wat mee doen en ook geloven, te belijden. Wij hebben toch de moed om te zeggen dat wij christenen zijn? Wij kunnen toch in dialoog gaan met moslims? Wij hebben toch –alstublieft– de traditie om ook weer ter kerke te gaan, een beetje bijbelvast te zijn? ' De bondskanselier merkte ook op dat het met de bijbelkennis van Duitsers niet best gesteld is. En op een jongerencongres van de Evangelische Gemeenschap zei ze : 'voor het maken van belangrijke beslissingen bid ik tot God. Ik ontdek als ik voor God sta dat ik het niet altijd bij het rechte eind heb en dat ik fouten mag maken.'

Zingen

Een lied van geloof, een lied van liefde, een lied van vreugde, een nieuw lied, een lofzang, een lied van troost, een lied van geluk, een lied van bemoediging, een lied van dankbaarheid, een psalm, een lied van genade, een lied van blijdschap. Geen wonder dat uit onderzoek naar de beleving van de kerk in

coronatijs van de Stichting Kerkbalans onder ruim 3000 mensen blijkt, dat zij het samen zingen het meest missen. Zowel in de katholieke als de protestantse viering is zingen een essentieel onderdeel van de viering, en 43% van de ondervraagden geeft aan dat dát het meest wordt gemist, meer nog dan de ontmoeting met anderen, of het gewoon in de kerk kunnen zitten.

Oud

Het knipsel met in onbruik geraakte woorden voor ouderen leverde me nog een mooie spreuk op van Cicero: *Ut non omne vinum sic non omnis aetas vetustate coacescit. Zoals niet elke wijn verzuurt na lange tijd bewaren, zomin verzuurt alwie vergrijst bij het klimmen van de jaren.*

De avondklok

Het donkert
de straten lopen langzaam leeg
gordijnen sluiten
lichten worden ontstoken.

We zitten bij elkaar
en vertellen aan elkaar
waar we zijn geweest
en wie we hebben gezien.

De nacht valt.
De dag breekt aan.
Gordijnen open.
De zon komt op.

Aan tafel vertellen we verhalen
verhalen van gisteren.
Aan tafel vertellen we van dromen
over morgen en later.

Het gaat voorbij
na de regen schijnt de zon weer
en de zon verdrijft het duister
in en om ons heen.

Morgen zal alles anders zijn:
niet meer alleen
meer samen
delen we het leven.

Delend is er hoop
meer liefde
meer vrede
een nieuwe wereld.

René Hornikx

Helpen

Op een middag werd er geklopt op de deur van de rebbe. 'Niet zo haastig, niet zo haastig, ik ben bezig met mijn middaggebed. Ik heb nog niet alle psalmen gezegd. Wacht even, ik kom zo.'

Maar het kloppen hield niet op. De rebbe begon ongeduldig te worden. 'Wie je ook bent, ik heb je uitgelegd dat ik nog bezig ben met mijn gebed. Het is onfatsoenlijk om mij zo te storen. Ik heb toch al gezegd dat ik zo kom.'

Weer werd er op de deur geklopt, maar nu nog luider. De rebbe werd kwaad. 'Hoe vaak moet ik het herhalen, ik ben nog bezig met mijn gebed, met mijn psalmen. Wie je ook bent, het lijkt me dat je zelf niet zo vaak je gebeden zegt, anders zou je de waarde ervan beter begrijpen. Laat me met rust.'

Na een tijdje deed de rebbe geïrriteerd de deur open. Hij riep de man die zich al van het huis verwijderd had. 'Wat was er nou zo dringend?'

De man draaide zich om en keek de rebbe strak aan. 'Ik was naar u toe gekomen om hulp te vragen voor mijn vriend. Hij had al dagen niet gegeten, hij was ziek en zijn situatie was kritiek. Maar u had geen tijd, u moest nog uw psalmen zeggen. Mag ik u als leraar iets onderwijzen? Psalmen zingen, dat kunnen de engelen nog veel mooier, maar u alleen kon deze man helpen en daar is het nu te laat voor.'

Abraham Soetendorp

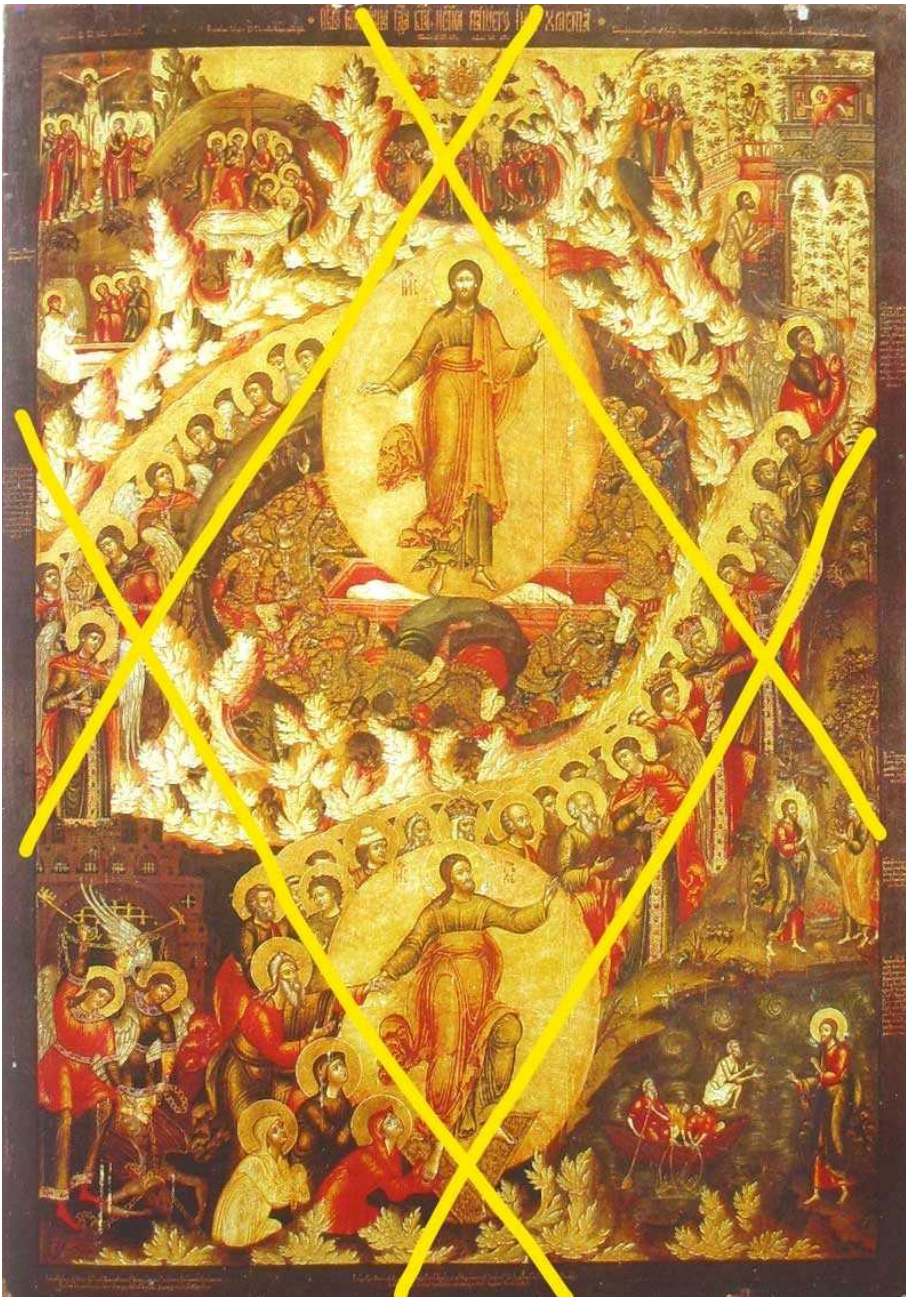
Vraag: Bidden of helpen?

Complimenten

In de loop van de coronatijd hebben we van lezers veel complimenten ontvangen voor de extra edities. Maar als redactie willen we ook graag zelf eens complimenten uitdelen. Met name aan onze voorgangers die al bijna een jaar lang elke week voor inspirerende woorden zorgen in hun overwegingen. Ook de wijze van communiceren verdient een compliment omdat zij allemaal elke week ruim op tijd hun teksten inleveren en daarmee het werk van de reactie vergemakkelijken. Annelies, Dolf, Johan, Joost, Marleen, René, Rob en Wim mede namens de lezers veel dank voor jullie bijdragen aan onze extra edities. Jullie overwegingen vormen elke week de kern van onze krant.

De Redactie

Daartoe immers ben ik uitgegaan

Dit evangelie van Markus zit vol met beweging.

Aangegeven met de woorden: Hij kwam, ging, pakte, deed haar opstaan. Wat me ook opvalt is de groeiende opbouw. Van: de genezing van één koortsige vrouw, de schoonmoeder van Simon. Naar: "Heel de stad stroomde voor de deur samen, velen (...) genas Hij en Hij dreef tal van geesten uit". Tot: "Hij trok rond door heel Galilea, predikte in hun synagogen en dreef de boze geesten uit". Vele gebeurtenissen, mensen en engelen lezen we ook op de orthodoxe icoon "Opstanding van Christus -Afdaling in het Voorge-

borchte-1680". Het is dan ook in feite een verzamelicoon. Behalve de twee hoofdthema's in het midden, ontdekken we ook meerdere toepasselijke, kleinere iconen rondom. In de randen zijn hun titels in minuscule letters erbij geschreven.

Veel beweging zit er ook in de schuin lopende gele basislijnen, die ter verduidelijking zijn aangegeven op deze icoon. Een vlakverdeling gebaseerd op de 'gulden snede' verhouding.

Jezus Christus is vele malen nadrukkelijk aanwezig, zowel boven als beneden. Zijn verheerlijkte persoon wordt tweemaal benadrukt door de stralend gouden mandorla achter Zijn gestalte. En daar kijkt Hij ú, de lezer, zelfs nadrukkelijk aan. In Hem zijn 'de Weg omhoog' en 'de Weg omlaag' onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Anita van der Kam

In memoriam Hans van Mierlo

Zondagochtend 24 januari jongstleden overleed één van onze kerkgangers, Hans van Mierlo. Vanaf de oprichting van onze Geloofsgemeenschap was Hans op zondagochtend een vaste en trouwe kerkbezoeker in de kapel van Glorieux. Hij ging hier graag naar toe daar hij eindelijk een plek had gevonden, die hem in woord en daad aansprak. Ruim op tijd nam hij altijd dezelfde plaats in de kapelruimte in.

Hij was geen rebel, maar keek wel kritisch (gelukkig) naar de zondagse vieringen en de preken waar hij aandachtig naar luisterde. Hans vond zijn geloof weer terug na een aantal ingrijpende gebeurtenissen in zijn leven. En dit stak hij niet onder stoelen of banken. Het verlies van zijn ernstige zieke vrouw Wini in 2002 én een beroerte die hijzelf in 2006 opliep en waarbij voor zijn leven werd gevreesd, brachten Hans een

ommekeer in zijn manier van geloven. Hij vond het heel belangrijk om na de kerkdienst samen te komen en elkaar te ontmoeten onder het genot van een kopje koffie. Maar vooral ook om nog even over de preek die hij tijdens de viering aanhoorde na te praten.

Positief kijkend naar het leven en enthousiast vertellend over zijn carrière, als hoogleraar Openbare Financiën bleef hij in alle eenvoud zichzelf en roerde zich graag tussen de mensen van allerlei pluimage.

Heel blij en opgewekt vertelde hij zomaar op een kerkochtend, dat hij iemand had ontmoet om verder mee door het leven te gaan. Trots was hij op Yacira en ook zij bezocht samen met Hans een enkele keer de kerkdienst en zo kon een nadere kennismaking met haar op een ontspannen wijze plaatsvinden.

September jongstleden mochten wij getuigen zijn van hun wettelijk huwelijk in het gemeentehuis van Geldrop. Een verbintenis van hun burgerlijk huwelijk zou dit jaar gevolgd worden met een jawoord in de kapel van Glorieux. Hij en zijn vrouw Yacira keken hier naar uit, maar moesten wegens de pandemie nog even geduld hebben.

Op de drempel van zijn pensioen en zich voorbereidend op zijn afscheidslezing die hij in juli aanstaande in de Universiteit van Maastricht zou houden, stierf hij geheel onverwachts.

Hans van Mierlo, een Bourgondiër pur sang met een groot geloof in de mensen van alle leeftijdscategorieën mag nu, na een veelbewogen leven, rusten in vrede.

Johan Wolbrink

Zo spreekt Augustinus

Opdracht van de Heer, 2 februari

'Zing voor de Heer een nieuw lied, zing voor de Heer, heel de aarde. Zing voor de Heer, prijs zijn naam, verkondig de dag van de dag die ons redt.' Waar niets voorbijgaat, daar is de ene dag. En die dag is Christus. Ook de Vader is de dag. Hij is de dag die niet voortkomt uit een andere dag. En de Zoon is de dag uit de dag. 'Zing nu de Heer een nieuw lied, verkondig de dag uit de dag: zijn heil.'

Christus is de dag. Als je dat niet begrijpt, luister dan naar een wijze, oude man. Als jij het nog niet weet, jongeman, wie je ook bent, luister dan naar de grijze haren van de waarheid. De grijsaard Simeon zag Christus de Heer als kind. Hij werd door zijn moeder gedragen. Hij keek naar het kind, zag zijn grootheid en nam het in zijn armen. Hij had immers een godsspraak ontvangen dat hij niet zou sterven voordat hij de Gezalfde van de Heer zou hebben aanschouwd. 'Verkondig dus de dag uit de dag: zijn heil.' Dat zei Simeon toch: Die ik verwachtte is gekomen. Wat doe ik hier nog? Simeon, die door Hem moest worden opgenomen, nam Hem in zijn armen. Hij droeg Christus, de mens. hij werd gedragen door Christus, zijn God.

(Sermo 217,6; Zie Als licht in het hart, 90. Vertaling Wim Sleddens osa z.g.)

Zending

Dat wij een zegen
voor elkaar mogen zijn
bij alles wat te doen staat,
bij alles wat ons overkomt.

Dat wij een zegen
voor elkaar mogen zijn
in dit leven dat wij delen,
zo kwetsbaar als wij zijn.

Zo zegene God ons
in de naam van de Vader,
de Zoon en de Heilige Geest. Amen.